

РЕШЕНИЕ

№ 41940

гр. София, 15.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 41 състав, в
публично заседание на 27.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Луиза Христова

при участието на секретаря Мариана Велева, като разгледа дело номер **10378** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК. Образувано е по жалба на М. И. Б., чрез адв. Ш., срещу решение № 93-00-72 от 19.09.2025г. на главния секретар на ИА „Медицински надзор“ за частичен отказ за предоставяне на обществена информация по т.1 в частта относно наименованието на болниците, т.4 и 6 от нейно заявление с вх. № 93-00-72 от 26.08.2025г. Предметът на спора е уточнен с молба на жалбоподателя от 24.10.2025г.

Жалбоподателят посочва, че работи като журналист в сферата на здравеопазването и поради това е подала процесното заявление за достъп до обществена информация. Отказът да се предостави информация по посочените точки от заявлението не е мотивиран, нито е обсъдено наличието на надделяващ обществен интерес. Освен това субектите, за които се отнася посочената информация, са публичноправни субекти по смисъла на §1, т.4, б. „а“ от ДР на ЗДОИ, за които повече от половината от приходите за предходната бюджетна година се финансират от държавния бюджет, бюджета на ДОО или на НЗОК, от общините, от възложителите по чл.5, ал.2, т.1-14 от ЗОП или от орган на местно самоуправление. Поради това исканата информация е дължима, като в случай, че засяга интересите на трети лица, субектът по ЗДОИ е длъжен да я предостави в обем и вид, който не засяга интересите им. В случая с исканата информация се цели повишаване на прозрачността и отчетността на задължените субекти, което надделява над необходимостта от искане на съгласие на третите лица за предоставяне на исканата информация. Предвид изложеното се иска от съда да отмени процесния отказ. Претендира разноски за държавна такса.

Ответникът - главния секретар на ИА „Медицински надзор“, редовно уведомен, в становище от 03.10.2025г. оспорва жалбата. Счита, че отказът е законосъобразен, защото

достъпът до исканата информация засяга интересите на трети лица, което са отказали да дадат съгласие за предоставянето ѝ. Посочва, че липсва надделяващ обществен интерес, защото не се сочат конкретни данни за разкриване на корупция или на злоупотреба с власт, нито пък повишаване на прозрачността и отчетността на конкретните субекти.

Административен съд София-град, като прецени събраните по делото доказателства и доводите на страните, приема следното от фактическа страна:

М. И. Б. е подала заявление с вх. № 93-00-72 от 26.08.2025г. до директора на ИА „Медицински надзор“. Със същото е поискала информация относно това в кои лечебни заведения са извършени проверки от страна на ИАМН през 2024г. и първите 6 мес. на 2025г. за нарушение на икономически права на пациентите, суми в какъв размер са били поискани неправомерно от пациентите през посочения период и в кои лечебни заведения са засечени най-много нарушения на икономическите права на пациентите. С решение № 93-00-72 от 19.09.2025г. на главния секретар на ИА МН е отказан достъп до исканата информация с аргумент, че може да предостави само информация, която вече е налична, т.е. създадена, събрана и съхранена, а ответникът не разполага с информация във вида и начина, по който е поискана; лечебните заведения, за които се отнася исканата информация, са отказали да дадат съгласие за предоставянето ѝ. Решението е изпратено на жалбоподателя чрез електронна поща на 19.09.2025г., а жалбата срещу него е подадена на 01.10.2025г.

За установяване компетентността на ответника е представена заповед № РД-01-41 от 14.05.2025г. на изпълнителния директор на ИАМН, с т. 6 от която на главния секретар на агенцията е възложено да постановява решения за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до обществена информация по реда на ЗДОИ. Допълнително към преписката са приложени искания на главния секретар на агенцията до директорите на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ ЕАД, „Аджибадем сити клиник УМБАЛ Токуда“ ЕАД и МБАЛ „Благоевград“ АД за даване на съгласие за предоставяне на исканата информация. В писма от трите болници съответно от 11.09.2025г. и 17.09.2025г. се изразява несъгласие исканата информация да бъде предоставена. Видно от удостоверение за актуално състояние на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“, дружеството е с едноличен собственик на капитала Министерството на здравеопазването. От публикувания в ТР отчет за приходите и разходите на 2024г. се установява, че дружеството има приходи в размер на 188 047 000лв., от които 150 436 000лв. по договор със СЗОК и 12 458 000лв. от финансиране от МЗ. Видно от удостоверение за актуално състояние на „Аджибадем сити клиник УМБАЛ Токуда“ ЕАД, дружеството е с едноличен собственик на капитала „Аджибадем сити клиник“ ЕАД. Дружеството няма публикуван отчет за приходите и разходите за предходната година в търговския регистър. Видно от удостоверение за актуално състояние и устав на МБАЛ „Благоевград“ АД, капиталът на дружеството е собственост на държавата - 85,03%, а останалата част от капитала – на 14 общини от област Б.. От публикувания в ТР отчет за приходите и разходите на 2024г. се установява, че дружеството има приходи в размер на 27 704 000лв., от които 22 340 000лв. по договор с РЗОК и от финансиране от МЗ 3 536 000лв.

При така установените факти, съдът обосновава следните правни изводи:

Жалбата е допустима, като подадена от надлежна страна в законоустановения срок срещу подлежащ на оспорване административен акт. Разгледана по същество жалбата е частично основателна.

Постановеният отказ е издаден от компетентен орган. ИАМН е задължен субект по смисъла на чл.3, ал.1 от ЗДОИ като държавен орган.

Исканата информация има характера на обществена такава по смисъла на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ. По смисъла на сочената разпоредба такава е всяка информация, свързана с обществения живот в

Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Не е налице легално определение на понятието обществен живот, но то е с достатъчно ясно съдържание - живота на обществото като група хора. С оглед на това всяка информация, която е свързана с живота на обществото като група хора, има характер на обществена информация. Но за да е налице обществена информация е необходимо не само информацията да е свързана с живота на група хора, но и да дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение за дейността на задължения субект. Тоест, информацията трябва да е обвързана с правомощията и дейността на органа, защото само тогава тя би могла да притежава исканата от закона специална цел.

Предмет на процесното заявление за достъп е информация, която касае констатации на длъжностни лица от ИАМН при извършени от тях проверки за нарушаване на правата на пациентите от страна на изпълнителите на медицинска помощ, сключили договори с НЗОК. Безспорно е, че търсената информация засяга обществения живот в страната. Тази информация засяга всички граждани на територията на страната и ще даде възможност на заявителя да си състави собствено мнение колко лечебни заведения са проверени през 2024г. и първото полугодие на 2025г. и какво е установено и в кое лечебно заведение във връзка със спазване на икономическите права на пациентите – неправомерно искане на суми за лечение. Търсената информация има характер на служебна обществена информация, тъй като се събира, създава и съхранява по повод дейността на задължения субект. Съгласно чл. 13, ал.1 от ЗДОИ достъпът до служебна обществена информация е свободен освен ако не попада в изключенията по чл. 13, ал.2 и не е налице обстоятелството по ал.4 от същата разпоредба на ЗДОИ. Достъпът до служебна обществена информация може да бъде ограничен, когато тя е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение (мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации); или когато съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи. В случая исканата информация не попада в ограниченията по чл. 13, ал.2 от ЗДОИ. Достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес (чл. 13, ал.4 от ЗДОИ). "Надделяващ обществен интерес" по смисъла на §1, т.6 от ДР на ЗДОИ е налице, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3. Надделяващият обществен интерес се презюмира, тъй като предметът на информацията е свързан със законното осъществяване на дейността на лечебните заведения не само при разходване на публични средства, но и по отношение на зачитане на правата на техните пациенти. Предоставянето на тази информация винаги допринася за повишаване на прозрачността и отчетността в дейността на лечебните заведения пред обществото.

Редът и условията за предоставяне на достъп до обществена информация са подробно регламентирани в глава III на ЗДОИ. В чл.28, ал.2 ЗДОИ е установено изрично задължение в определения от закона срок органите или изрично определени от тях лица да вземат решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата обществена информация, за което да уведомят писмено заявителя. Следователно единствената призната от закона възможност за процедиране на заявление за достъп до обществена информация е задълженият субект да постанови изричен акт - решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата информация, което се връчва лично на заявителя. Изискването за писмено мотивирано произнасяне е гаранция за законосъобразност на акта.

Доколкото информацията касае трети лица – проверените лечебни заведения, но се съхранява от

ответника, последният е поискал тяхното съгласие за предоставянето ѝ. Проверените лечебни заведения са отказали да дадат такова съгласие, което от своя страна е мотивирало ответника да откаже да предостави исканата информация. Съгласно чл. 31 от ЗДОИ срокът по чл. 28, ал. 1 може да бъде удължен, но с не повече от 14 дни и когато исканата обществена информация се отнася до трето лице и е необходимо неговото съгласие за предоставянето ѝ. В случаите по ал. 1 съответният орган е длъжен да поиска изричното писмено съгласие на третото лице в 7-дневен срок от регистриране на заявлението по чл. 24. При изрично несъгласие от третото лице в срока по ал. 1 съответният орган предоставя исканата обществена информация в обем и по начин, който да не разкрива информацията, която засяга интересите на третото лице. Не е необходимо съгласието на третото лице в случаите, когато то е задължен субект и отнасящата се до него информация е обществена информация по смисъла на този закон, както и когато е налице надделяващ обществен интерес от разкриването ѝ.

Основателни са възраженията на жалбоподателя, че не е било необходимо да се иска съгласие на лечебните заведения за предоставяне на исканата информация, тъй като същите са задължени субекти по ЗДОИ по смисъла на чл.3, ал.2, т.1 във връзка с §1, т.4 от ДР на ЗДОИ, според който публичноправна организация е и лечебно заведение - търговско дружество, на което повече от 50 на сто от приходите за предходната година са за сметка на държавния и/или общинския бюджет и/или бюджета на Националната здравноосигурителна каса. Видно от отчетите за приходите и разходите на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ ЕАД и МБАЛ „Благоевград“ АД е, че повече от 50 на сто от приходите за 2024г. са за сметка на държавния бюджет и/или бюджета на Националната здравноосигурителна каса. Липсва информация за приходите на „Аджибадем сити клиник УМБАЛ Токуда“ ЕАД, но дори да се приеме, че по-малко от 50% от тях за 2024г. са за сметка на бюджета на НЗОК по сключения с лечебното заведение договор за медицинска помощ по клинични пътеки и процедури, то наличието на надделяващ обществен интерес от разкриването на информацията е достатъчен, за да преодолее несъгласието на третото лице за предоставянето ѝ.

Основанията за отказ от предоставяне на обществена информация са посочени в чл. 37, ал. 1 от ЗДОИ. В случая ответника се е позовал на чл. 37, ал.1, т.2 от ЗДОИ, съгласно който основание за отказ от предоставяне на достъп до обществена информация е налице, когато достъпът засяга интересите на трето лице и то изрично е отказало предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес. С т. 5 от § 1 от ДР на ЗДОИ е създадена оборима презумпция за доказване на липсата на надделяващ обществен интерес. Правната последицата от последната е, че обръща тежестта на доказване, установена с чл. 170 АПК, като не заявителят, а органът следва да установи, че не е налице надделяващ обществен интерес, а той не е направил това. Следователно ответникът дължи предоставяне на исканата информация относно това в кои лечебни заведения са извършени проверки от страна на ИАМН през 2024г. и първите 6 мес. на 2025г. за нарушение икономически права на пациентите и в кои от тях са засечени най-много нарушения на икономическите права на пациентите, в обема, в който ответникът разполага с тази информация и без да е необходимо съгласие на съответните лечебни заведения.

Относно исканата информация за размера на поисканите неправомерно суми от пациенти през посочения период, видно от процесното решение в частта, в която е предоставен достъп до информация е, че касае извършени проверки, при които са съставени 47бр. АУАН за 58 нарушения с икономически характер. Те касаят нарушения на чл. 86, ал.1, т.1 от ЗЗ, чл.24а, ал.1, 3 и 6 и чл. 29, т.1 от НОПДМП. Размерът на сумите, платени от пациентите по всяко от нарушенията на тези разпоредби, не е елемент от състава на нарушението. Поради това

ответникът не е събирал, обработвал или съхранявал информация по този критерий. За да предостави такава информация, същият следва да направи нова обработка на цялата събрана при проверките информация по зададените от заявителя критерии. Т. задължение за административния орган обаче не съществува, тъй като задължението му по ЗДОИ се изчерпва с представяне на налична информация или с посочване на публичния достъп до нея, а не и със задължение да изготвя нарочни справки, които по принцип не са налични и трябва да се създават само за нуждите на заявителя на информацията. Поради това в тази част жалбата срещу процесния отказ следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

Предвид изложеното решение № 93-00-72 от 19.09.2025г. на главния секретар на ИА „Медицински надзор“ за частичен отказ за предоставяне на обществена информация следва да бъде отменено

по т.1 в частта относно наименованието на болниците и т. 6 от заявление с вх. № 93-00-72 от 26.08.2025г. Преписката следва да бъде върната за ново произнасяне на ответника по заявление на жалбоподателя от 26.08.2025г. по тези точки. При това произнасяне ответникът следва да съобрази казаното по-горе относно характера на исканата информация като обществена със служебен характер и наличието на надделяващ обществен интерес от предоставянето ѝ. В случай, че исканата информация съдържа лични данни или защитена тайна, същите следва да бъдат заличени, по аргумент от чл. 2, ал.5 и чл. 37, ал.1, т.1 от ЗДОИ. В останалата част по т.4 от заявление с вх. № 93-00-72 от 26.08.2025г. жалбата следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

При този изход на спора на жалбоподателя се дължат разноски в размер на внесената държавна такса от 10лв.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 от АПК Административен съд София-град, Второ отделение, 41 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на М. И. Б., чрез адв. Ш., решение № 93-00-72 от 19.09.2025г. на главния секретар на ИА „Медицински надзор“, в частта, в която е обективизиран отказ за предоставяне на обществена информация по т.1 в частта относно наименованието на болниците и т. 6 от заявление с вх. № 93-00-72 от 26.08.2025г.

ВРЪЩА административната преписка на главния секретар на ИА „Медицински надзор“ за предоставяне на достъп до посочената обществена информация при спазване на указанията, дадени в мотивите на настоящото решение в 14- дневен срок от влизането му в сила.

ОСЪЖДА ИА „Медицински надзор“ да заплати на М. И. Б. от [населено място] сумата от 10 лв. разноски по делото.

ОТХВЪРЛЯ жалба на М. И. Б., чрез адв. Ш., решение № 93-00-72 от 19.09.2025г. на главния секретар на ИА „Медицински надзор“, в частта, в която е обективизиран отказ за предоставяне на обществена информация по т. 4 от заявление с вх. № 93-00-72 от 26.08.2025г., кат онеоснователна.

Препис от решението да се изпрати на страните.

Решението съгласно чл. 40, ал.3 от ЗДОИ не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ: